

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1738/24
8.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, др Драгице Попеску и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Божиновић, адвокат из Београда, ул. Хекторовићева бр. 4, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Маричић, адвокат из Београда, ул. Гершићева бр. 15, ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 617/21 од 04.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 8.5.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 617/21 од 04.09.2023. године, у ставу првом изреке па се раскида Уговор о доживотном издржавању закључен дана 10.07.2012. године између сада пок. ВВ као примаоца издржавања и ББ у својству даваоца издржавања, закључен пред Првим основним судом у Београду у предмету Р 3-1868/2012.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима садржано у ставу трећем изреке пресуде Вишег суда у Београду П 617/21 од 04.09.2023. године, тако што се обавезује тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 700.300,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 90.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се раскине уговор о доживотном издржавању закључен дана 10.7.2012. године, између сада пок. ВВ као примаоца издржавања и ББ у својству даваоца издржавања, закључен пред Првим основним судом у Београду у предмету Р3 1868/2012, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован

тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име стицања без основа износ од 7.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са припадајућом каматом од дана подношења тужбе до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом да име трошкова парничног поступка исплати износ од 922.503,15 динара, а све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде под претњом извршења.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом и трећем изреке, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 са свим изменама и допунама) овај суд је нашао да је жалба тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ВВ и ББ су дана 10.07.2012. године закључили Уговор о доживотном издржавању и то сада пок. ВВ као прималац издржавања и тужени у својству даваоца издржавања, а чији предмет је доживотно издржавање сада покојне тужиле од стране туженог и пренос права својине, као и права коришћења и располагања на непокретности и укупна девизна средства која се нађу на девизном рачуну, а за која је предвиђено да се одлаже до њене смрти. Тужени се обавезао да тужиљу доживотно издржава и то да јој омогући пристојне услове услове живота, да је одева, обезбеди огрев, по потреби одећу и храну, негује и пази, у болести лечи, обезбеди јој адекватну лекарску помоћ на начин да је одвози код лекара и на терапије или да јој обезбеди долазак лекара, набавку лекова, да заједно са њом станује, после смрти сахрани, подигне споменик и изда подушја по месним обичајима, све у складу са чл. 1 уговора. Тужилца се обавезала да на туженог након његове смрти пренесе право својине, коришћење и располагање на непокретности и то на једнособном стану који се налази у улици ..., бр. стана 7, као и све покретне ствари које се затекну у овом стану у тренутку смрти и девизна средства са девизног рачуна ближе описаног овим чланом уговора. Тужени је испуњавао своје обавезе предвиђене уговором о доживотном издржавању, све до 2017. године, када су се односи између странака пореметили и када се тужени на захтев сада покојне тужиле иселио из предметног стана, а након неког времена изгубили су и сваки контакт, да би сада покојну тужиљу након смрти сахранио њен сестрић АА.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чл. 124 Закона о облигационим односима нашао да је тужбени захтев тужиоца неоснован, имајући у виду да из исказа саслушаних сведока и исказа туженог, којима је суд поклатио веру оценивши их као јасне логичне и међусобно усаглашене, произилази да је тужени извршавао уредно своју обавезу из закљученог уговора о доживотном издржавању те редовно бринуо о тужиљи и њеним здравственим и егзистенцијалним потребама, идући у набавку, старајући се о оброцима тужиле, водећи је код лекара и купујући јој лекове. Првостепени суд је такође ценио чињеницу да до неиспуњења обавезе туженог да сахрани тужиљу није дошло вољом и кривицом туженог, јер је контакт између примаоца и даваоца издржавања прекинут вољом сада покојне ВВ, иако је тужени након тога покушавао да успостави контакт са њом, те је у том смислу постојала намера и жеља туженог да настави са испуњавањем својих обавеза из

спорног уговора.

Међутим, по оцени овога суда, првостепени суд је, на правилно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право, одлучујући о захтеву тужиоца за раскид уговора о доживотном издржавању, на шта се основано указује жалбом тужиоца.

Наиме, одредбом члана 194 Закона о наслеђивању прописано је да се уговором о доживотном издржавању обавезује прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређених ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га као накнаду за то издржава или да се брине о њему до краја његовог живота и да га после смрти сахрани. Уговор о доживотном издржавању по својој природи је двострано теретан уговор, због чега је ставом трећим овог члана предвиђено да уколико није уговорена обавеза даваоца издржавања, онда та обавеза ипак постоји и она се огледа у обезбеђивању становања, хране, одеће и обуће, давања одговарајуће неге у болести и старости примаоцима издржавања, лечење истих и евентуално давање за свакодневне уобичајне потребе. Одредбом члана 201 истог закона прописан је разлог за раскид уговора који се може тражити према одредбама Закона о наслеђивању, а то је између осталог постојање поремећаја међусобних односа између уговорних странака, с тим да је тај поремећај такве природе да међусобни односи уговорних странака постану неподношљиви, што отежава или искључује могућност испуњавања уговорних обавеза, због чега свака од уговорних странака може захтевати да суд раскине уговор, те да уколико суд изрекне раскид уговора, прималац издржавања је дужан да даваоцу издржавања да накнаду за примљена давања и услуге.

Из цитираних законских одредби произилази да за основаност захтева за раскид уговора на основу наведене одредбе чл. 201 Закона о наслеђивању потребно да се испуне законом прописани услов да се односи уговорника толико поремете да постану неподношљиви, с тим да није од значаја из ког узрока је дошло до поремећаја односа због чега би због природе уговора о доживотном издржавању, постојање поремећених односа странака које има за последицу да такав однос постане неподношљив, био разлог за раскид закљученог уговора о доживотном издржавању. Кривица уговорних странака није услов за раскид уговора о доживотном издржавању због неизвршавања уговорних обавеза, већ је довољно да се уговорне обавезе не извршавају и да се не остварује сврха због које је уговор закључен.

Како је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да су односи парничних странака трајно поремећени, да се тужени на захтев сада пок. ВВ иселио из стана, те како се од овог догађаја тужени није враћао у стан, нити су парничне странке имале било какав контакт, и то у временском периоду од три године пре смрти пок. ВВ, у ком периоду се одредбе уговора о доживотном издржавању нису реализовале, јасно је да се на овај начин више не постиже ни сврха уговора, те су се по налажењу овог суда у конкретном случају стекли услови за раскид уговора о доживотном издржавању, предвиђени како чланом 201 став 1 Закона о наслеђивању, тако и чланом 202 став 1 истог закона.

Следом изнетог, Апелациони суд је преиначио одлуку првостепеног суда те донео одлуку као у изреци ове пресуде, а на основу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП.

Тужиоцу у смислу одредбе чл. 150, 153, 154, 163 и 165 став 2 ЗПП припадају и трошкови парничног поступка и то за ангажовање пуномоћника из реда адвоката за састав три образложена поднеска у износу од по 45.000,00 динара, за заступање на седам одржаних рочишта у износу од по 49.500,00 динара, за заступање на пет неодржаних рочишта износ од по 27.000,00 динара, на име судске таксе на пресуду износ од 83.800,00 динара, што све укупно износи 700.300,00 динара, одмерено у складу са Адвокатском и Такесном тарифом.

Из наведених разлога донета је одлука као у ставу другом изреке пресуде, у смислу одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП.

Одлука као у ставу трећем изреке ове пресуде донета је применом одредби чл.165 ЗПП, па су тужиоцу који је успео у жалбеном поступку, досуђени трошкови другостепеног поступка, и то на име састава жалбе износ од 90.000,00 динара.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић